

TEVYNE

Organas Susivienijimo L. A.

N 40.

Shenandoah, Pa. 12 Spalio - October - 1901 m.

metas V.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

ENTERED AT THE POST OFFICE AT SHENANDOAH, PA., AS SECOND CLASS MATTER JULY 22, 1901.

PATEMIJIMAI.

Gavau neseniai knygelę „Baudžiava Lietuvoje.” Yra tai šeszia knygelė, iszleista kasztais Tėvynės Mylėtojų Draugystės, paraszyta, (geriaus pasakyti iszversta) Žmogaus. Priesz įtalpą knygelės nieko nesakysiu. Yra tai lietuviszkame drabužije paduota dissertacija p. E. Roemer'io. Jos vertikas pats persipraszo už galėjusias įsiskbverti stilistiskas klaidas.

Kalba mus bus apie priedą prie tos knygelės, kurį sufabrikavo ir prilipino prie to veikalo meistrai, ant kurių darbo pažymu, juog jų sėdynė yra Vieniybės redakcijoje.

Strapsnije, uždintame „Tėvynės Mylėtojų Draugystė,” rasztininkas stengiasi perstatyti T.M.D. prakilniausia lietuviszka institucija ir prie progos mėgina kaipo lietuviszkos tautos niekadėjus perstatyt tulas ypatas, kurios iszdrišo kada nors mažiausią kritikos žodelį isztarti priesz tulus „T.M.D. virszininkus, nepamirszta kunigų tuomet iszleidžiusių nabaszininką „Garsą”, kurį perstato kaipo didžiausią niekadėją, kuris pripildytas buvęs užpuldinėjimais, visokiais prilyginimais ir priekabėmis, anot rasztiniko žodžių.

Tai yra melagystė tuom bjauresnė, juog ją norėta padaryti istoriszkų faktų talpinant neva T.M.D. istorijoje. Rasztantis sziuos žodžius prigulėjo prie Garso redakcijos ir gali kalbėti netik apgynime nabaszininko, „Garso,” ale pasakyti ir kitus kelis žodžius, kurie užgėdįs melagyszių platintojus. koki dabar atsiranda terp T.M.D. draugų.

Mislis uždėti draugystę kuri už dyką arba visai mažą prekę (apmokanczią tik kasztus persiuntimo) platintų knygas tėvynėje, priguli ne Minersvilles tautieciams, nei buvusiam Susiv. sekretoriui Kazakeviciui, ale rasztantis szituos žodžius su savo keliais draugais dar trimis metais priesz užsimezginą T.M.D. agitavojo, kad užsidėtų tokia draugystė. Nevienas iš seniau apsigyvenusių czia gali paminti, juog laikraszeziui „Apžvalgai” (No. 15 1893m.) praneszus apie maskolių rengiamas

„narodnija czitalni” kun. A. Milukas (tada dar nebuvs kunigu, tik „Vieniybės” redaktorium) Plymonthe ir Shenandoah'rije nemaž ragino prakilnesniuosius vyrus uždėti tam tikrą draugystę lietuviszkų knygu platinimui. Sztaiką jis raszė ir įzengtiniame strapsnije No. 35 „Vieniybės” pasitraukdamas nuo to laikraszcio redakcijos ir eidamas į seminariją:

„Idant į niekus paversti tajį maskolių naują užmanymą, „Apžvalga” rodija, kad „kiekvienoje parapijoje turtingesniejie lietuviai susidraugavę, arba koznas atskyriai, pirktų lietuviszkas knygeles ir dalintų jas ukininkams dykai (veltui)”. Pritarda mi tam užmanymui primename, ar nebutų gerai įvykdyti ir p. Vėzio užmanymą, beje įsteigti placzią tautiszką organizaciją, kurios centras t. y. vyriausioji valdzia galėtų buti užrubežyje, kad ir Amerikoje ir kurios siekiu butų platinimas ir dalinimas už dyką žmonėms lietuviszkų laikraszezių ir knygelių. Tam dalykui žinoma reikia nemaž to, ko mūsų tautiszkams reikalams visada truksta, t. y. pinigų, reikia, taipogi ir sutarties, vienybės, kurių mums vargszams teip pat beveik stokuoja, kaip ir pinigėlių. Svarbumas het tojo užmanymo dėl lietuvisztės labo gali nors kiek praszalėti vienybės stoką, teipojau paraginti geriaus pasilaikanczių tautiecių bei p.p. iszdavėjų dosnumą, o užsiėmus isztikrųjų tuomi dalyku, per piknikus, balius ir kitus pragumus galima butų szelpti tokios draugystės izdą. Draugystei geriausiai butų pagal mūsų nuomonę duoti Daukanto vardą ir szimet, sukakus 100 metų nuo gimimo to mūsų „vargo pelės”, nenuilstancziai triususio ant tėvyniszkos dirvos, jo paminavojimą tokiu darbu padarytumėme. Daukanto draugystė turi buti grynai tautiszka, visuomeniszkai lietuviszka, t. y. neprivalo jįjė tapti jokios partijos įrankiu: tada tik galima butų pranaszauti jai pasisekimą.

Ir per iszkilmingą apvaikszeziųimą S. Daukanto 100-metinio jubilejaus d. 29 Spalio 1893 m. vysk. Valancziausko draugystės daromo sztaiką skaitome laiszke kun. Miluko (tada klieriko Overbrook'o seminarijoje), surengusio tą apvaikszeziųimą:

THE WEEKLY
"TEVYNE - FATHERLAND."
Organ of the Lithuanian National Alliance.
PUBLISHED EVERY SATURDAY.
at 119 E. Centre Str., Shenandoah, Pa.

Subscription \$1.00 per year.

All communications should be addressed:
Rev. A. Kaupas, 114 Theodore Street,
Scranton, Pa.

Rates of Advertising:

one inch, once.....0.50
one inch, one month.....\$1.00
one inch, per year.....\$10.00

„Tėvynė” ne sąnariams Susivienijimo kasztuoja per metą \$1.00. Korespondencijas reikia siųsti ant adreso:
REV. A. KAUPAS, 114 Theodore str.,
Scranton, Pa.

ADRESAI

Susivienijimo Virszininku.

Prezidentas A. Teplir, Pittston, Pa.
Vice-prezidentas J. Karalius,
652 German str., Baltimore, Md.
Sekretorius J. Jurgelevicz,
605 W. Mahanoy str., Mahanoy City, Pa.
Kasierius Chas. Radzievicz,
Shenandoah, Pa.
Kasos globėjai { A. Kolczinski, Minersville, Pa.
J. Daukszis, 41 Daugher Lane,
Wilkes-Barre, Pa.
Knygius - Rev. M. Szedvydis, Pittston, Pa.
Dvasiszkas vadovas ir prezidentas ex-officio
Augszcziausio sudo, Rev. J. Kuras,
Forest City, Pa.

LITERATISZKAS KOMITETAS.

Rev. A. Milukas, Shenandoah, Pa.
Rev. A. Kaupas, 114 Theodore str.,
Scranton, Pa.
Prof. J. Žemaitis, Shenandoah, Pa.

„...Koliai atsisveikėsiu su Jumis, brangus tautiečiai, noriu pasakyti Jums, ką nekurie mus broliai užsimanė padaryti, kad tiek gero dėl mus padarusio S. Daukanto vardą labjau pagarsinti tarp lietuvių. Žinote, jog mūsų tėvynėje, Lietuvoje, kuosmarkiausiai persekiojama visus skaitanczius knygas ar laikraszczius lietuviszkus, nesikakinant tuomi, jog neleidžia mums spaudinti savo tėvynėje lietuviszkų rasztų. Daugumas per tat mūsų tautiecių tėvynėje suvis nieko nežino apie lietuviszkus rasztus ir knygas, kuriuos malonėtų paskaityti dėl susiraminimo, arba pasimokinimo, o jei ir girdėję kuris isz jų ką apie juos, tai tik kaip sapne: nežino, kaip juos gauti, o kaip kada dėlei brangumo ir neįstengia juos laikyti.

Isz kur-gi lietuvis mokslą igys jei ne isz savo rasztų. Taigi nekurie vyrai, ką ilgesnį ar trumpesnį laiką užsiėmę buvo platinimu apszvietimo tarp savo tautiecių, ir visai kaip apmislinėjo dabartinį mus padėjimą, sudomėjo, jog dėlei pagelbėjimo nelaimingos tėvynės, tamsybėje vargstanczių brolių reikia sudaryti draugystę, kuri visokiais pragumais rinkdama pinigų (per balius, piknikus, lioterijas, kolektas ir t. t.) ir už juos nupirkus kiek knygų, laikraszczių, tuosius už dyką, ar už mažą prekę iszdalytų ten tarp lietuvių tėvynėje, kur jie ypacz yra reikalingi. Tokios draugystės, kurią rodija pavadinti S. Daukanto dr-e zinoma nepadarys Lietuvoje, nės maskolius, visus jos sanarius į poseleniją ar Siberiją iszvaikytų, bet tokią dr-ę labai lengvai mes galime įsteigti.....

Mums anaip tol nebus sunku, jeigu ant metų mesime vieną-kitą kvoterį, o už tuos mūsų kvoterius platįsis po visą tėvynę rasztai apszvieczanti mūsų brolius.....

— Taigi pritarkite tik tam reikalui, iszrinkite dėl to siekio pas save isztikimą komitetą, kuris sušinesz su kitų miestų komitetais ir padarys vieną centraliszkąjį komitetą, kuris, tēmydams, kur Lietuvoje reikalingiausia pagelba, ten paduos varginamiems tautieciams broliszkos pagelbos ranką. Darbuokimės, broliai, o už savo trisusą, savo gerą szirdį dėl arty-

Tą a ant 3 puslapio

LAISKAI IŠ KELIONĖS PO PALESTINA.

(Tąsa).

Apie pusiauvienuoliką Salem, mūsų vadas, pasuko po kairei į pakalnę Kufut, kur buk vandens rasią. Kas do žiaurumas ir dykumas vietos! Iš abiejų pusių augštos iš palšos kalkės sienos, toliaus siekiančios į padanges ruščios ugninio akmens uolos. Vandens neradom. Ženklas tik puikios kaskados viršui ir keletas krumų žemai, kurie spėjo jau patys su naudoti iš skurdžios šios žiemos dovanos — lietu ir viskas.... Tik augštai, augštai padangėje, kur briaunos bronzos uolų baigias, suka ereliai; gal užtēmijo žemai ypatingą judėjimą, o jų lizdas čionai tarp uolų... Tenesibijo! Nesiras drąsunas, kurs pasiekti galėtų jų butą!... Ant pietų apsisostojome ties Es-Sebbe, griuvėsiais garsios senovėje tvirtynės „Massada“. Baisi tai uola, pačiu savo išveiziu daro įspudį karzygiško rumo. Išsilikus 518 metrų neprieinama pati, su tvirtyne ant viršaus. Tvirtynė senų siekia laikų. Jau Makkabėjaus Jonathano buvo drutinta ir Erodo I mo į labai didelę ir stiprią paversta. Tvirtynė bet pati neilgai datesėjo. Maištą zydams pakėlus, kuomet Jeruzalem papuolė į Titaus, rymėnų vado, rankas, Judejoje laikėsi dar kelios tvirtynės, tarp kurių buvo dručiausia Massada. Paveikti ją pavesta buvo vadui Silvai. Daug padėjo darbo Rymo kareiviai, kol prie pilies prisiartino. Terpkalnį turėjo pripildyt muru, idant, sujungus tokiu budu du kalnu, nekaipo tiltu prisiartinti prie pilies sienų ir sustatyti savo kariškas griovimo mašinas. Išgriovus jiems vieną sieną, zydai už jos veik pastatė kitą, ir nors iš medžio ir žemių, ale teip įmaniai, juog mašinos netik jos sugriauti negalėjo, ale bekuldamos dar stipresne darė. Galima ją buvo tik ugnim įveikti. Ir kuomet rymėnai už to griebėsi, mieste ypatingi dėjosi dalykai. Eleazaras, zydų vadas, matydams, juog su degančia siena paskutinė viltis žūsta, bėgti ar pasiduoti nei ant mislies nedaleidžia. Suvadino savuosius ir visokiais budais juos pertikrinti stengiasi, idant velytų patys save išmušti nei rymėnams pasiduoti. Išrodesz zydams garbingumą neva tokios mirties palenkia visus juos prie žvėriško savo užmanymo, ir dešimtis budelių, iš tarpo minios išrinktų, kuoja be sudrebėjimo kudukius ant motinų rankų ir vyrus glėbije jų moterų, degina brangumynus ir pagalios viens iš dešimčio likusių žudo kitus, ir, apskriejęs akimis aplinkui, ar dar kas gelzies jo nereikalauja, su perskrosta širdžia pats krinta prie 960 kitų... Ant ryt suputė rymėnai savo trimitus ir pakėlė karės riksmą, bet iš tvirtynės nieks jiems neatsakė... Prisiartino prie išgriautos spragos, o iš ten išėjo dvi moterys su penkiatu vaikų, kurios išliko, pasislėpę nuo kruvinos skerdynės ir išpaskojo pergaltėtojams baisų galą paskutinių apgynejų zydų neprigulmybės....

Ši baisi regykla, tai ištikro verta draugelka M rusiųjų Jurių ir Sodomos paminklo. Vieną prie pr gariško galo atvedė paleistuvystė, kitą - puikybe atkaklumas. Vietoje atsiųsto Išganytojo pasirinti sau žmogžudį Barabbą, vietoje Karaliaus iš danga velijo turėti ciesorių iš Rymo ir, vaik prieš šį kilę, šaukė kraują „Nekaltojo“ ant savo galvų ir patys s vo žmogžudžiais tapo... Pasitaikė teip, juog iš sų aš viens neturėjau laimės matyti viršunės kal griuvėsių pilies ir rumų Erodo, nei tilto rymėnų. Pa pačią dvilyktą atkeliavę, metēm akim ant palaikų r mēnų gulyklos po kalnu ir arklius palikę leidom augštyn. Tik štai, einant pro upelį užtēmijom vandens. Ar nepaims manę noras, atsitraukus kruvos, pasėjėti augštyn, gal daugiau rasiu ir pietu turėsime, nes tokiu budu pasisekė man vakar p kaus surasti vandens, iš ko visi dziaugėsi. Vand bet neradau. Tik grįžti prie saviškių irgi jau nesino jo, pabandysiu velyk, sakau, tiesiog ant kalno skvetis, tokiu budu dasieksiu viršunę iš šitos pusės, kur iš kitos nuėjo. Pats bet vidurdienis, vėjo nei mažisio, uola ant saulės išstatyta ir beveik kaip siena st Uzsilipau gana augštai, bet matydams, juog toli sunku, kas keli žingsniai reik ilsėtis ir prakaitą bra ti, o čia dar viens arabas vandens bejieškodamas ir d suną užtēmijęs lyg tyčiodamas parodė kelią, kur nuėjo — susigėdijęs nusileidau. Pasilsėjęs, pra jau lipti kitu taku, „žaltys“ vadinamu, nes k žaltys vyniodamasi į viršų eina, bet takas maži suvis išnyko ir aš atsiradau kaip ant t — be kelio. Nenorėdams grįžti atgalios į tą patį ką, ant saulės išstatytą, rankomis prisilaikyd leidausi tiesiog žemyn ir teip į pusantrės va dos iš šios savo ekskursijos grįžau pailsęs ir prakaito šlapias, bedarydamas sau išmėtinėj juog ant savo pajiegtų nereik per daug pasit juog nežinomuose dalykuose reik zinovų klausyt paskui juos eiti ir t. t. Šeip ar teip pats persitikr juog tvirtynė neprieinama, ką ir užrašau.

Neužilgio grįžo ir kiti nuo kalno šlapi kaip lės. Pailsę, mažai ką pietujo, kiti ir visai atsis Pasirodė, juog neužkopęs ne ką praradau. Ap kės jie patys aiškiai matyti negalėjo, nes vėjui nē garai, prie karščio, nuo jurių pasikelė ir pripildė Vartus gi vedančius į tvirtynę ir jos griuvėsius at tografijų pamačiau. Prie pietų tik pusvalandį kom, nes štai jau trečia valanda, o iki 'Ain-Dz penkios valandos kelio. Toliaus tas pats vienod kalnų ir lygumos. Kartą tarp sausų krumų sta užtēmijom porą kurapkų. Medėjas mūsų pasigav vyti, bet kopimas ant Massados kalno turėjo jam rai į galvą pulti, nes grįžęs prisipazino, juog plūm į akmenį palaikęs už paukštį. Nedajojus Ain- kalnai dasiekia jurių, ir tik siauras takelis veda augštos pakrantės uolų. Iš po kalnų į jurias daug karštų sieros šaltinių smarkaus ir įkriaus, tū sugedusio kiaušinio, kvapo. Saulelė mums p siems ant atsisveikinimo suteikė puikią regykla at

rių ir kalnų. Moabo uolos už jurių pasipuošė vaivorykštės dažais neišpasakyto švelnumo: pakrantėje žalsvu, vyšniavu, augščiaus iš lengvo pereinančiu į balsvą ant viršukalnių ir susiliejanti pagaliai su mėlsvu padangės dugnu. Nuo kalnų šviesa puola ant jurių ir ant jų lygaus paviršiaus piešia paveikslus tų pat kalnų, kurie, teip atsiremami ant savo šviesių vandenyje šešėlių, patys tartum išsikelia į orą ir plukuoja šviesioje įvairių dažų migloje, lengvi, tolimi, viliojantys į savo užkerėtą šalį. . . . Pamazi, pilka vakaro prastyrė apdengė jurias ir kalnus. . . . Nusileidus mums nuo augštos pakrantės, štai suspindėjo dvi ugnelės, ačiu Dievui, tai mūsų stovykla. Matyt medžiais apaugusią pakrantę tai ir šaltinis Ain-Dzidi. Status 185 metrų kalnas veda prie jo. Dar vienas smarkus, ilsiantis gyvulius žygis ir jau prie šaltinio esame. Vanduo iš gausaus šaltinio tarp akmenų čiurvendams ir įvairūs krumai, neregėtai išbujoję, linksmina ir puosą šią mažą oazą. Palikę arklus, bėgam prie upelio ir žaidžiam, ilsėdamiesi, jo sriove. . . . Štai ir saulės draugas, tyliai keliasi mėnuo iš anapus Moabo kalnų. . . . Tamsvas, dauboje dangus. . . . Balsva mėnesio šviesa krinta ant giliai gulinčių jurių ir paviršius jų spindi. . . . Rytoj' ilsėsimes čionai iki piet. . . .

9 d. Vasario.

Naktį ir ryte, netikėtai, buvo labai šalta. Atšilo tik saulei užtekėjus ir spinduliais savo apipylus tyrą, panašų į siubuojančias jurių vilnis su apskritais savo kalnais ir išgaubtomis pakalnėmis. Jojome pro arabų gulyklas.

Šaltas rytas ilgiaus, nei paprastai, užlaikė juos po iltoms iš kailių paklodėms, ir tik budrūs šunes, šie tabarų panaktiniai, sergėjo šėtras ir šalyp gulinčias ožkų ir avių kaimenes. Bekeliaujant ant tyro, niekur man nepasitaikė matyt kapų. Bet štai jų keletas prie kryžkelių, viens net išbaltintas. Prie jo pamesta žagarė, pora pundelių žagarų ir zolių kruvos reiškia, juog tai šventojo kapas, nes daigtų po jo priegloba paliktų, nieks nejudira. Griuvėsiai Thekuos, kurią prieš pietus dajojom, užima augštą pailgą kalną, su plačia aplinkui eikšte, ypač į rytus ant Judos tyro ir giliai gulinčių Mirusiųjų Jurių, kurių paviršių vietomis regėti; teipgi į šiaurę ant Bethlejemo ir Jeruzalės su jųjų apielinkėmis. Iš senos Thekuos, jau Jozues prie miestų Judos priskaitytos 92) ir tesėjusios iki XVII amžiu po Kristui, neliko akmens ant akmenio. Šiauriniame tik krašte yra ženklai buvusios tvirtynės 93) ir pietvakariniame kampe – pamatai didelės bažnyčios. Terp sugulusių piliorių stovi dailaus darbo didelė ir nejudinta krikštėlyčia (bapatisterium). Panaši ji į didelį aštuonkampį indą su keturiais kryžiais ant šonų; vidus gi apskričiai kaltas su vienu trepu, idant, pagal Rytiečių apeigą, krikštijamas galėtų į krikštėlyčią įeiti. Dugne krikštėlyčios yra skylė išleidimui po krikštui vandens į atvirą šalyp šulinį. Po bažnyčią esąs palaidotas pranašas Amos 94), kurį Viešpats

pašaukė iš tarpo piemenų Thekuos prie pranašavimo: „Ir atsakė Amos ir tarė Amazijai; n'esmiu pranašas ir n'esmiu pranašo sunus, bet esmu piemuo gvildenąs sikomoras. Ir paėmė mane Viešpatis einantį paskui kaimenę, ir tarė man Viešpatis: eik, pranašauk mano Izraeliui" 95). Amoso pranašavimai pilni pavokslų iš piemeniško gyvenimo ir tyro pavojų. Amos buvęs anuku 96) tos išmintingos žmonos, kurią Joabas pasiuntė pas Dovydą, idant palenktų jį prie dovanojimo kaltės Absalomui, ir juodu sutaukintų. Visi žino gražius jos žodžius: „nes visi mirštame ir kaip vandenys (bunam) išpilti ant žemės, kurie negrįžta ir nežudo Dievas dušios, bet apmislinėja rodą, idant nuo jo atitolintas neprazutų suvis" 97). Viduramžije buvo prasiplatinęs padavimas, juog ir Thekuos mieste (už šešių rymiškų mylių nuo Bethlejemo) Erodas išmušė nekaltus vaikelius 98).

Po pietų, mūsų vadovai džahalina, gausiai apdovanoti, linksmi visus atsisveikino ir sugrįžo link savo tyro, kaimenių ir šėtrų. Mėšgi, apžiurėję nuo kalno artimą apielinkę, per kur būtų smagiaus iki Bethlejemo dasigauti, apsirinkom kelią po tiesiai pro *Herodium*. Maž kiek į šiaur - rytį nuo Thekuos yra griuvėsiai vadinami *Chirbet Charitun* su garsiais po kalnu urvais. Ketvirtame amžiuje pastatė čionai klioštorių šv. Karitonas ir prasišalinęs senatvėje į minėtus urvus, mirė 410 m. 99). Šitame klioštoriuje nemaža žydėjo šventų: šv. Cirijakas, Akvilinas, Eutimijus, Saba ir kiti. Daugumas iš jų kitur vėl statė klioštorius ir juose mirė. Ir teip plačiai žinomas Palestinoje klioštorius Mar-Saba, pastatytas šv. Sabos ant Judos tyro, prie graikų prigulintis. In urvus šv. Karitono nelengva dasigauti. Reik eiti siauru uolos žambu ir nuo akmens ant akmens sluogti. Urvuose vėl, kaip kokiam labirinte; be žvakės ir virvės lengva paklysti. Šie pozeminiai butai, pentrais vieni po kitais einantys, pripildo kalną, tik tankiai teip siauriais sujungti keleliais, juog nuo vieno į kitą vos peršliaužti galima. Ne žmogus juos kalė, nors kartais prie padidinimo matyti jo ranką. Senuose laikuose turėjo iš po kalno žemyn upė verstis ir vidui išgraužti olas ir kelius. Laike karių tamsiuose kalno urvuose žmonės slapstėsi ir savo turtus slėpė. Šias lindynes nekurie laiko už urvą Odollam 100). Dalis kariumenės pilistinių stovėjo prie Bethlejemo, Dovydas gi slėpėsi su savais urve Odollam. Užėjo jam noras atsigerti vandens iš cisternų ties vartais Bethlejemo. Ir tris drąsunai, galvas dėdami, perėjo taborus pilistinių ir atnešė vandens. Dovydas bet gerti jo nenorėjo ir išliejo vandenį ant garbės Augščiausio 101). Iš kitų gi vietų Rašto rodytųsi, juog urvas Odollam, kur kitur buvo, nes miestas Adullam stovėjęs vakariniame Judėjos krašte 102). Kiti nor matyti čionai bentgi urvą, kuriame slėpdamasi Dovydas nukirto Sauliui drabužio skverną; viskas būtų su šiuomi gerai, tiktai nukirpimas skverno įvyko netoli Engaddi 103).

Apielinkėje Bethlejemo kelevių atydą atkreipia kalnas Herodium, 120 metrų augščio, panašus į dau-

(Tąsa ant 6 puslapio).

PATEMIJIMAI
(Tąsa nuo 2 puslapio).

mo, ypacz dėl savo brolio lietuvio netik užpelnyšime dėkingystę szičia ant žemės, bet ir po smert Vieszpats paskaitys mūsų gerus darbus ir priims juos kaipo atlyginimą už mūsų netobulystes"

Taigi matome, juog dar 1893 m. rupinosi ir kitus kalbino prie uždejimo draugystės T. M. D. dabartinis kun. Milukas su p. Stagaru, tada buvusiu Lietuvoje ir rasziusiu į Amerikos ir Prusų liet. laikraszius po Vėžio pseudonimu, (žiur. Vien. 1893, No. 22.) Laike uždejimo T. M. D., Garso redaktoriais buvo pirma kun. Milukas, paskui p. V. Stagaras. Jie neturėjo reikalo ardyti savo užmąnymo - T. M. D. nors galėjo ką iszsitarti priesz tulus tos draugystes sąnarius ar virszininkus. Ateinancziame „Tevynės" numerije isztraukomis isz „Garso" parodysime, juog nei Gar. sas nei kunigai nebuvo ardytojais T. M. D.

Paskutiniame Lietuvos numerije tos gazietos redaktorius p. Szernas susidvilinkojęs teisinasi priesz kun. Kaupą, buk jis esąs teisingiausias redaktortus, o katalikiszky, girdi, gazietų redaktoriai tai kunigai arba kunigų pasamdyti bevardžiai redaktoriai, kurie daugybę negerų dalykų pritalpina savo laikraszeziuose. Bet mėš visi gerai žinome, kad Szernas daugybes melagingų korespondencijų talpina, o ir pats kitą sykį leidžia į svieta melą, paveizdan tankiai jis aimanuoja, kad kunigai, girdi, labai keikia isz ambonijos savo asabiszkus prieszus. Kur tas bet dėjosi, Szernas negali pasakyti, mėšgi žinome, kad kunigai pamokslus sakydami, jei barasi, tai ant tų, kurie iszklydę isz doros, yra jau užkietėje ir reikalauja pabarimo. Szernas priima kunigų pamokslus už asabiszką užsiupuolimą, tai matyt jo paties sąžinė jam daug iszmėtinėja. Antra be reikalo p. Szernas niekina katalikiszky laikraszezių redaktorius vadindams juos kunigų samdininkais. Juk pats p. Szernas ar neyra samdininku ir tai keno? Pereitos nedėlios „Katalikas" primena, juog tas, ką yra pasamdęs Szerną, pirm kelių metų yra szvaksavęs czebutus kunigams.

Taigi jei „Lietuvos" redaktorius pradeda į ginczą tokius vaikiszkus argumentus kaiszioti, ant

keno pažeminimo tas iszeis? Jei, anot Szerno, yra pažeminimas buti kunigo samdininku, tai iszties didesnis pažeminimas yra parsisamdinti kunigo czebatų szveitikui!

Kaip girioje suszuskai, teip ir atgarsis atsiszaukia, ar ne teip? Tikimės, kad szito pakaks p. Szernui, ir kad jis norėdamas buti paguodojamu, mokės pats save guodoti ir nevidmainiaus savo boso gazietoje. Jeigu jau ir už samdininką yra pasidavęs, visgi gali didesni nors unarą turėti. Mės isz sąvo pusės redaktorių ir laikraszczius laikome už nepasandomus ir tikime, kad mus prideryste yra asztriai ypacz atsakyti visokiems samdininkams melus skelbiantiems.

ŽINIOS.

Zinios isz Amerikos.

Susimusze trukiai.

Ties Onward, Ind., vienas tavorinis trukis (treinas) sustojo pasiimti anglių. Tuom tarpu ant jo užlėkė su visu smarkumu kitas. Susidurimas buvo baisingas. Užpakalinėj buidelėj (kabuzoj) buvo keturi geležinkelio darbininkai – visi tapo ant vietos užmuszti. Lokomotyva (inžinas) nugriuvo nuo pylimo, griuvėsiuose atsirado ugnis.

Drasus pleszimas.

Philadelphia, Pa. Pas Mabel Goodrich, kuri czia užlaikė paleistuvystės namus, atėjo jaunas vyras vardu Dunlap, sandarbininkas vieno angliszko laikraszcziio, kurs tankiai pas ją atsilankydavo, ir kvietė ją važiuot pažiūrēt lenktynių. Inkalbėjo jai, kad apsirėdytų ko puikiausiai. Ta paklausė. Iszvažiauvus isz miesto Dunlap iszlipo isz karietos apžiurēt arklius, tuom tarpu isz krumų iszszoko koks nepažįstamas vyras, atsisėdo szalia jos, o važnyczia užplakęs arklius nuvažiauo. Toliaus nepažįstamasis su važnyczia užkimszo jai burną, kad nerėktu ir apie pusiaunaktį nusivežę į koki nežinomą namą atėmė nuo jos ziedus, auskarus, deimantus ir t. t., vertės apie už \$2,000, teipgi priverstė pasiraszyt ant czekio ant visos sumos, kiek ji turėjo pinigų bankoj. Moteriszkė iszpasakojo paskui viską policijos perdėtinui, bet tas netikėjo jai, bet pradėjo tyrinėti, na ir pasirodė, kad tą szlyksztų darbą isztikro padarė keturi jauni vyrai, (kurių vardų nepaduoda), sandarbininkai tulo angliszko laikraszcziio. Jie yra suaresztavoti, ir už tokį darbą laukia jų didelė bausmė, butent amžinas kalėjimas.

Drasus keleivis.

Atlantic City, N. J. Isz czia iszkeliavo kapitonas William Andrews mažam luotelij, turincziam 14 pėdų ilgio, į Europą. Su juom

drauge važiuoja jo pati, su kuria apsidevė dvi sanvaitės atgal. Jie tikisi per 8 sanvaites daplaukti Azoriszkas salas, o isz ten dasigauti į Hiszpaniją. Tuos jieszkotojus tuszcziogarbės palydėjo minia apie 5000 žmonių.

Stebuklai prie abrozo.

New York, N. Y. Czionyksztėje bažnyczioje szv. Jono Kriksztytojo yra relikvijos szv. Onos. Ant pagarbinimo szv. Onos czionkas metai buna atprovinėjama novenna. Tam laike tikintieji kas metai buna liudininkais stebuklingų iszgydymų. Szimet teipgi buvo keli stebuklingi iszgydymai, apie kuriuos gydytojai nė nesvajajo. Jų vardai yra įraszyti į knygas, o ant altoriaus, kaipo dekingumo ženklas, užkabintos skaitlingos dovanos.

Maža Mary Burns turėjo kavlų ligą kojos ir vaikszcziio ant kujokų. Sykį nuvėjo į bažnyczią ir sugižo namo visiszcai sveika Mergaitė dabar lankosi į mokslainę.

Keturių metų kudikis T. Lovender, kursai nuo užgimimo buvo suparalizuotas, po kelių dienų maldos prieš abrozą, visiszcai pasveiko.

Zinios isz visur.

Isz Viedniaus (Austrijoj) buvo pabėgęs baronas Madervy, apsigovęs ant 25,000 markių, bet jį pagavo. Pasirodė, kad tai yra geras pauksztukas; tikra jo pravardė Simon Suth; 1896 m. jis užmuszė žmogų Wiesbaden'e. Viedniuj buvo pasidavęs kaipo didei talentuotas literatas, ir net buvo prezidentu literatų draugystės.

Italijoj pradėjo valdžia gaudyt anarchistus. Pilni kalėjimai jų prigrusti. Buvo pasklidęs gandas, kad Italijos valdžia pareikalas nuo Amerikos, kad iszduotų jiems jų anarchistus. Pasirodo, kad tas netiesa, nes Italijos randas bevelija, kad toki žmonės niekad negrįžtų į jų szalį.

Pareitoj nedėlioj (6 spalio) Ryme (Italijoj) suarasztavojo anarchista vardu Glowanczew, austrijietį. Jis selinėjo apie Vatikaną (popiežiaus palocių). Mena, kad jis tykojo užmuszt szventą Tėvą ar kardinolą Rampollę. Kiszeniu pas jį rado britvą.

Anglijos anarchistai baisiai giria Czolgoszo darbą, t. y. užmuszimą prezidento McKinley. 6 spalio buvo Londone jų vieszas susirinkimas, ant kurio susirinko mažių-mažiausiai 200 anarchistų. Tulas Kelley isz New York'o pasakė svarbiausią kalbą, į padangęs iszkeldamas Czolgoszo užmuszėjystę. Plojimams delnais nebuvo galo.

Katalikiszka knygu krautuve.

Užmanyta p. Bendinsko katalikiszka knygu krautuvė kas syk randa daugiaus pritarėjų. N. 38 Tėvynės p. S. Pranis, bnvęs Susiv. kasos globėjas, patvirtindams rasztą Karabelninko nuo Ramygalos, patilpusį Žvaigždėje, apreiszkė, kad jis pirmas apsiima pirkti vieną akciją (share) skaityk szėrą) tos krautuvės. Talpindami tą p. Pranio atsiszaukimą tame pat Tėvynės numerije mės paraginame visus sekti jo paveizdą. Tuom tarpu negavome daugiaus rasztų apie tą dalyką, bet No. 39 „Kataliko“ skaitome, juog viens isz Chicagos lietuviszkų kunigų tai redakcijai praneszęs, kad jis apsiimas apimti už 400 dol. akciją rengiamos knygu krautuvės, idant tik sudrudinti katalikiszka vienybę ir sumažinti įtekmę visokių istų.

Žvaigždėje-gi numerije 34 skaitome straipsnį vieno isz prakilnesnių lietuvių, Szkotijoje (Anglijoje) gyvenanczių, kurs ragina Amerikos lietuvius kuoveikiaus, kad uždėtų tą krautuvę. Sztai ką raszo ans „Szkotijos lietuvis“:

Skaitydamas tą laikrasztį patėmijau puikų užmanymą t. y. uždėti katalikiszka knygu krautuvę. Isz tikros szirdies geidžiu Tamistoms idant tas užmanymas kuogreicziaus įsikunytų.

Katalikiszka knygu krautuvė tai butu didžiausia mūsų globėja; ji mus atgintu nuo apgavėjų. Gana jau mės perskaitėme visokių nuodų, patalpintų neva moksliszkose knygoose. Mums jau tos knygos pasmirdo, ir mės ju nenorėtume nė dasilytėti, idant kokia bjauria liga neužsikrėsti. Bet sunku mums nuo jų atsikratyti. Pas mus kaip ir visam sviete žmogus visą laiką nedirbi, bet valgai, miegi ir da vis kelios valandos liuosos liekti. Misliji tad sauturiu porą szilingų, tad nusiųsiu į Ameriką, kad prisįstų kokių gerų knygu. Pasiskaitysiu, naudingai laiką praleisiu. Teisybė, ta pora szilingų padarys man didelę kiszeniuje skylę, bet tiek to; porą sykių nusipirksiū menkesnės mėsos, vietoje alaus iszgersiu sodos, arba geriausia giros, kurią teip puikiai Sarafinienė padaro, tai ir sugrįsz man tie keli szilini-

gai, o knygų prisiskaitęs tai visgi mokintiesniu busiu....

Na jau iszpirkęs Money Order, stumi jį per mares į kurią garsią Redakciją tolimos Amerikos ir prasžai, idant teiktųsi prisiųsti knygas, kurių, iszsirinkęsisz katalogo, vardus paraszei. Pereina kokios penkios, szeszios sanvaitės ir sztai gauni knygas. Griebi jas į rankas ir nori jas vienu ypu perskaityti, bet kas pasirodo? Knygos suvis kitos nē praszei!! Atsiuntē tau, „Tikyba ir mokslas“, „Lietuvos praeitis ir ateitis“, „Szvietos krituliai“ „Isz ko kyla melai“ ir t.t. žodžiu, už tuos savo szilingus gavai kruvą mēszlų, bet negavai nejos knygos, kurią skaitydamas galētum apsiszviesti. Teip tankiai atsitinaka su musų lietuviais, teip atsitiko ir su manim patim. Asz gavau knygą „Isz kur kyla melas“ paraszytą atskaluno Dembskio. Pradējęs ja skaityti persigandau. Nesuprantu, kaip tas, kuris pasiraszo visada k u n i g u, drįsta teip blevizgoti. Nežinojau, ką su tą knygą daryti, norējau mesti ją per langą, bet atējo man ant mislių, juog gali kitas tą knygą rasti ir užsinuodinti.

Geriausiai, tariau sau, mēszlus mesti ten, kur smirda. Isz tenais jos ir pats velnias neiszims. Teip ir padariau....

Teip, matot, netekau kelių szilingų, per ką turējau iszszizadēti geresnēs mēsos ir alaus, ir knygą turējau kisztbjauriausia vietą. O argi tas atsitiktų jeigu butų katalikiszka knygų krautuvė? Niekados! Tad, Broliai Amerikos lietuviai, skubinkitēs savo užmanymą į praktiką įvesti, o neapsakomą naudą padarysite visiems lietuviams....

* * *

Kaip matome, įsteigimui katalikiszkos knygų krautuvės daugybē pritaria ir daugelis jos uždējimo reikalauja. Priesz tokią krautuvę nieks nepakelē balso; net musų valnamanių organai „Vienybē“ su „Lietuva“ ir jų redaktoriai neiszdrįso nei žodžio priesz tą užmanymą isztarti, pripažindami savo szirdije teisybę užmanytojams katalikiszku knygų krautuvės.

Taigi, Broliai, jei visi pritaria tam užmanymui, kodēl jo neįkunyti? „Tė-

vynēs“ redakcija daro szitokį įneszimą; „tegul susi taria keli prakilnesni tautiečiai ir užsistatē atsakanczią kauciją, nemažiaus kaip 500 ar 1000 dolerių, tegul iszleidžia akcijas (shares) po 10 dolerių už akciją. Akcijų reiktų iszleisti tik už pusę kaucijos sumos. Gal atsiras norintie jas pirkti. Teipgi butų gerai, kad tie fundatoriai atsiszauktų į visuomenę, gal koks paaukaus tam teip puikiam dalykui kokias aukas pinigais, knygomis ar teip dalykais. Aukautojai savo aukas galētų su tokia iszlyga aukauti, kad jų vardan akcijos isznezszanczios vertę jų aukos, butų pavestos tuloms visuomeniszkosms įrēdnēm, paveizdau Susivienyjimui ar Motinelēs draugystei.

Teip, duokim sau, jei kas norētų kad isz jo aukos pelnas (ateitėje) eitų ant tokio ir tokio dalyko, tai jis dovaną savo dovanodams katalikiszka knygų krautuvei, papraszytų tik, kad jo vardan tos krautuvės urēdninkai užraszų. tų ant tiek ir tiek vertēs akcijų tokiai ir tokiai draugystei. Kada krautuvē jau imti daryti gerą biunį, tai grynas pelnas, dalinamas pagal akcijas, pripuolantis ant akcijų užraszytų anai draugystei (duokim sau Susiv. ir k. k.) butų jai iszmokamas.

Akcijas reiktų pavelyti pirkti netik pavienēm ypatoms, ale ir draugystēm. Yra juk turtingų draugyszčių, kurios galētų lengvai nusipirkti po kelias akcijas.

Fundatoriai katalikiszkos knygų krautuvės turēti padaryti formaliszka bendrovę (corporation) ir paimti charter'į, teip kad butų galima, jei pasitaiktų koks neteisingumas, per sudą nubauti kaltuosius. Tokiu budu krautuves gaspadorius, žinodamas, kad už krēivavimą bus jam didelis atsakymas, niekad nepasikesys ant suktybių. Charterį patariame iszimti Penssylvanijos valstijoje, nes czion daugiausiai lietuvių.... Tokis musų projektas! Ką pasakys kiti ant szito dalyko? Malonētumēme, kad terp skaitanczių sziuos žodžius atsirastų nors keli, kurie savo nuomonę szitame reikale iszreiksztų.

Z.

SUSIVIENYJIMO REIKALAI.

Pataisymas klaidos.

Prisiuncziant doklę už Liepos m. szių metų nuo Vysk. Valancziaus dr. isz Minersvillē's, Pa., sekretorius dr. per neapsižiurējimą – ar klaidą nepri-siuntē vardo ir pravardēs Mykolas Kairiaus, per ką likosi suspenduotu; su sziuomi atszaukiu padarytą klaidą – kad Mykola Kairius nēra suspenduotu, bet pilnu Sus. L. R. K. A. sąnariu.

Juozas Jurgelevyczią
Centr. Sekr.

Susirinkimas

Brooklyno Susivienyjimo Lietuvių Rymo Katalikų kuopos bus laikytas susirinkimas Nedēlioį 20 d. Spalio, 5 adyną po pietų Bažnytinėį svetainēį, po No. 243 Roebgin str. Užpraszm visus sąnarius Susiv. R. K. pributi ir ketvirto bertainio mokestiusimokēti.

Ir teiposgi užpraszm ir neprigulinczius ateiti ir prie Susiv. prisiraszyti ir apie Susiv. reikalus apszvarstyti.

Su guodone užpraszo.
Komitetas.

Susirinkimas.

Mieli brolei ir seserys, kurie prigulį prie Susivienyjimo L. R. K. A. praszaus loskavai pributi pas sekretorių dēl užsimokējimo bertaininēs mokesties, kuris atsibus 13 Spalio 2 adiną po pietų po No. 98 Silver str. So. Boston, Mass.

Teipogi užpraszm ir tuos, kurie nori prisiraszyti į Susivienyjimą.

Su guodone
J. Skudris,
sekretorius.

DIDELIS BALIUS

Susivienyjusia Mainieriu beno bus 28 d. szio mėnesio. Užpraszome visus ko skaitlingiausiai susirinkti. Pradžia 7 valandą.

Pirmutinis lietuvisz- □□□ kas BALIUS,

ant bažnyčios naudos bus laikomas ant Krell's Opera House, 16 spailo (Oktober) 1901 m., Fleeland Pa. Italiszka muzika isz Neapolio grajjs puikiausius szokius.

Susirinkimas

Haverhill, Mass., 83-ios Susiv. L. R. K. A. kuopos, del užsimokėjimo paskutinio bertainio (kvartalo) mokes ties, atsisibus 13 d. spalių m. (Oktober), 7 valandą vakare, po No. 103 River str. Visi Susiv. sąnariai pasirupinkit užsimokēt, katrie kur iszvažiavo, pasirupinkit neatbutinai prisijust iki rai pilnai savo užmokes tį. Teipgi tą dieną bus priimami r nauji sąnariai. Su guoduone D.K. Szczenulevicz Kuopos sekr.

Susirinkimas.

7 kuopos S. L. R. K. A., Pittston, Pa., del užmokes tį IV bertainines mokes ties atsisibus 13 d. Spalio pobažnytinėje salėje tuoj po iszėjimui isz bažnyčios, t. y apie 1 adyną po pietų. Su guodone

J. Kasulaitis sekret.

Balius!!!

S. L. R. K. A. Kuopa No. 45. Homestead, Pa. iszkele balių 11 Lapkriczio mėn. t. y. panedelij ant salės „Fifth ave. Opera House“ gerai žinomos kaip Homesteado teip ir apielinkės Lietuviams.

Inžanga vyrams 50c. moterims ir merginoms uždyką.

Susirinkimas.

Shenandoah'rio 51 kuopos S. L. R. K. bus nedėlioį 13 d. spalio (October), 5 adyną po pietų. Teiksis visi susirinkti užsimokēt czvrtinę mokes tį, teip-gi užpraszomi naujai prisiraszyti norinti.

V. D. Chmieliaucas. prez.

gelį musų pilekalnių. Kaip matyti, vardą turėjo nuo Erodo gauti. Antigonas, Aristobulio sunus, iš giminės Asmonėjų, ilgai valdžiusių žydų žeme, susitelkė su partais ir užpuolė ant Jeruzalės, kur valdė tuomet Erodas po vardu tetrarkos. Aristobulis paėmė Jeruzalę ir savo priešą privertė bėgti. Erodas leidosi per Judos tyrą į tvirtynę Massados, partų bet vejamas susikirto su jais ir sumušęs išblaškė 104). Ant paminklo apturėtos pergales arti esantį kalną pakėlė, apatšė, ant viršaus pastatė mažą tvirtynę ir, parengęs jos vidui sau kapa, praminė Herodium. Ant lygumos palei kalną pastatė pilį po vardu Herodia ir, iškasęs prūdą, pravedė vandenį nuo Saliamono prudo (sozelkos). Ši vieta, zaliuojančiais ant tyro daržais ir savo gražumu nemazą gal įspudį ant arabų darė, nes ir šiandien dar kalną „*mazu rojum*“ (Džebel Fureidis) vadina, nors miesto tik griuvėsiai, o vandens neliko nei lašo. Vėliaus Erodas, kaip žydų karalius Jerike pasimiręs, čion ir palaidotu tapo 105). Nekurie meldžionys davė šiam kalnui vardą „Frankų 106) kalno“, klaidingai manydami, juog Jeruzalei puolus į rankss turkų, kryževiviai dar ilgai čion laikės. Kunigaikštis gi Radvila savo kelionėje į Jeruzalę Herodium „kalnu Engaddi“ vadina: „uzėję ant augšto bažnyčios (Bethlejeme) matėme nuo ten ištolo, po kairei, kalną Engaddi, apie kurį dažnai mini Raštas ir kurs yra netolimame nuo Bethlejemo atokume. Kadangi Liotas iš Sodomos begdamas, per kalną Engaddi ėjo, nekurie nor čion urvą rasti, kuriame su dukterimis pasislėpė. Bet tikros vietos nerodo“ 107).

Su šiuomi kalnu neužilgio paliksim ir tyrą. Prieš mus ištolo šviečia jau ant saulės murai Bethlejem miestelio. Žemai žali daržai puošia jį aplinkui, o viršui ziedras Rytų dangus, kurio šviesoje tartum nuolat neregimi aniuolų korai skelbia žemei linksmą iš dangaus naujieną. Laimingas miestelis! Vidų jo puošia lopšys To, kurio dusaudamas laukė senas svietas ir kuris naują svietą pagimdė. Šio parinkto „terp tukstančių“ miestelio malonu perbėgti mislia istoriją ir dėjas. Pats vardas jo tur savo nepaprastą prasmę. Pirmiausiai vadinosi *Ephratha* 108) t. y, derli; paskui *Beth-Lehem* arba duonos namai, šiandien arabai vadina *Bert-Lehem* t. y. „mesos namai“; visi trys vardai tą patį daug-maz reiškia, nes nurodo žemės derlingumą, duonos gausumą ir kaimenių daugumą. Šv. Jeronimas du pirmu vardu teipos aiškina: „Ephratha ir Bethlehem vieno miesto du vardai, įvairiai bet išguldomi, nės Ephratha išsiguldo vaisinga, Bethlehem išsiverčia duonos namai, dėlei tos duonos, kuri sakosi iš dangaus nužengus: „Aš esmi duona gyva, iš dangaus nužengus“ 109). Arabiškai gi vardą „mėsos namai“ Kvaresmius 110) mato jau išguldytą per gimimą ant šios vietos To, kuris pasakė: „Mano kunas tikrai yra valgis.“ Pirmasis bet vardas Ephratha turėjo platesnę nei du paskesni prasmę, nes zenkline ne tik miestą, ale ir jo apielinkę. Knygoje Ruth skaitome, juog badui Judejoje atsira dus, viens žmogus vardu Elimelech su pačia savo

Noemi ir dviemi sunais Machalion ir Chelion *ephra tiečiais* iš Judos Bethlejemo, iškeliavo į Moabo šalį duonos jieškoti. Elimelechui mirus, Noemi su sunais pasiliko; šiedu pačias vedė ir apsigyveno. Kuomet ir sunus numirė, viena terp svetimų likus Noemi, užsigeidė pargrįžti į savo kraštą, Bethlejeman, marčioms gi įkalbinėjo, idant pasiliktų savo šalyje. Viena iš jų paklausė ir liko, kita bet, vardu Ruth, jokiū budu nenorėjo skyrtis su savo anyta. „Nesipriešink, sakė, idant palikčiau tave; kur tu busi, ir aš busiu. Tavo tauta bus mano tauta ir tavo Dievas mano Dievu. Kur tu mirsi ir aš numirsiu ir ten busiu palaidota. Tai tepadaro Dievas ir tai tepriduoda, jei ne pati mirtis atskirs mane nuo tavęs 111]. Abi tad atėję apsigyveno Bethlejeme. Laike rugpjūtės Ruth moabietė vaikščiojo rinkti varpų paskui pjovėjus. Apveizda nuvedė ją ant lauko Booz, Elimelecho giminaičio: šis netik daleidė varpas ant savo lauko rinkti, ale net uždraudė kitur eiti ir su šeimyna savo liepė valgyti. Pagal Maižiečiaus įstatymą žmo na, be vaikų likusią, artimiausias iš giminių mirusio jos vyro turėjo tiesą paimti už pačią Nors Booz nebuvo artimiausias Elimelecho gimine, bet neužilgio jis vedė Ruth už pačią. Iš šios moterystės gimė Obedas, didas Dovydo, iš kurio giminės turėjo ateiti Messija. Kelias dešimtis metų po tam šio Bethlejemo apielinkėje ganė kaimenes ir nuo tyro žvėrių jas gynė mažas, balto ir gražaus 112) veido vaikas, vardu Dovydas, ir linksma jam buvo, ant arpos begiedant, garbinti Augščiausia ir reikšti giesmelėse jausmus, jo širdį pripildančius. Nusiziurėjo sau Dievas mažą Dovydą ir atmetė prasikaltusį Saulių; pranašui Samueliui liepė eiti Bethlejeman ir, pašaukus nuo kaimenės Dovydą, patepti jį ant karaliaus. Neužilgio pilistinau surinko kariumenę ir stojo teip Socho ir Azeka. Saulius irgi šaukė Izraeliaus sunus ir išėjo priešai ant terebinto pakalnės. Seniui Izai rupėjo apie sunus, karėn išėjusiuos ir dėlto, kelioms dienoms pralinkus, išsiuntė jauniausią Dovydą, idant nuneštų jiems valgio ir apie jų padėjimą ištyrtų. Dovydas prisartiino prie tabarų, o iš pilistinių pusės išėjo milzinas Golijotas ir su pasityčiojimu šaukė į vienmušį stipriausius iš Izraeliaus. Bet, neziurint ant didžiausių Sauliaus prizadų, drąsunas nesirado. Užpykęs Dovydas ant pilistino begėdiškumo lazda ir vilksne šarvuotas išėjo priešai ir, pargriovęs akmeniū į kaktą, jo pačio kardu nurentė jam galvą. Šiuomi karžygiškiu žygiu Dovydas įgijęs meilę tautiečių, po karei prie Gelboe, kur krito Saulius, karaliūmi apšauktu tapo. Nuo šio laiko gal Bethlejem „Dovydo miestu“ vadintis pradėjo. Kaip ir Evangelija vadina: „Nuėjo teipgi ir Juozapas iš Galilėjos, iš miesto Nazareth į Judeją, Dovydo miestą, kuris vadinasi Bethlejem, nes buvo iš Dovydo namų ir giminės“ 113). Bethlejem buvo teviškė ir kitų garsių vyrų sądraugų Dovydo, kaip Joabo, Abizaji ir Azaeliaus, sunų Sarvijos, iš kurių pirmasis buvo vadu Dovydo kariūmenės.

(Toliaus bus.)

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

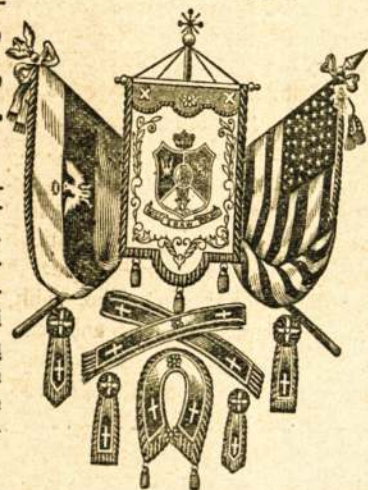

**KARUNŲ, SZARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad aš dirbu visus augsčiaus paminėtus daigtus **Pigliausei, Teisingiausei ir Geriausei**, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius.

Puikiausia visam Shenandoah'ri
RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos **KARSZTI UŽKANDZIAI**, o teip visada szalti dykai. Geriausi ir pigiausi **PIETUS**, viskas szviežia: **CIGARAI** pirmos klesos. Priegtam kožnas lietuvys ras **SZIRDINGA RODA** kiekvienam reikale. O ir **PINIGUS MAINO** ir siunczia į **LIETUVA** ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.
SHENANDOAH, PA

Užlaiko didelę **krantuve cigarų, vyno** ir visokių **likierių**, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlaiko pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiu'

ŽENKLUS SUSIVIENYJIMO norinti turėti, turi nušipirkt pas Centraliszką Susiv. kasierių p. K. Radzeviczių pasiuncziant jam 1 dol. ir 50 centu.

Adresas yra „TEVYNEJE.”

Sios knygos yra gaunamos S. L.A. Spaust

Budas senovės lietuvių ir žemaičių	50c.
Istoria Europos	15
Kražių skerdynė	5
Padėjimas lietuvių tautos rusų vieszpatystėj 35	
(Ta pati knyga maskoliszkoi kalboi ..	\$1,00)
Kristiono Donelaiczio rasztai (eilės).....	40
Medega mūsų tautiszkai vaistiniškystai ...	40
Medega Sim. Daukanto biografiai.....	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorios) ..	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eiles Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą, (pasakos),	15
Zentas del parodos (komedia), vertė Sel..	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai.....	100
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai.....	1,50
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1,50
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai ..	25
Istoria szventa seno ir naujo įstatymo ...	50
Pilips Ozys liepto galą (Drama 5 aktuose 2)	15
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	25
Dogmatas apie Pragarą	10

Geriausiai Inteisyta

LIETUVISZKA SPAUSTUVE

GREITAI, GERAI IR PIGIAI ATLIEKA
VISOKIUS DRUKORISZKUS DARBUS.

V. J. Stagaras,

119 E. Centre Str., Shenandoah, Pa.

Lietuviszka Dirbtuve

ARNOTU, KOPU, BALDAKIMU, ir kitų visų bažnytinių parėdų; teipogi del draugyszių: **KARUNU, KUKARDU, KEPURIU, ŽENKLU** ir tt. Norėdami savo darbu suszelpiti savo tautietę ir kad tas darbas butų priderancziai atliktas, atsiszaukite pas:

T. ANDRIUSZEVICZAITĖ

115 W. Division St. Chicago, Ill.

GEORGE W. BRILL

Terp republikoniskos partijos kandidatų ant pavieta urėdninkų mum rekomenduoja kaip labai gerą žmogų p. George W. Brill isz Mahanoy City, kurs nori dasigauti už Controller'į. p. Brill gimė pirm 37 metų Tamaquoje, ir mažų vaiku budamas nustojo tėvo, kuris buvo užmusztas mainose. Jaunu budams p. G. W. Brill iszsimokino telegrafystės ir tulą laiką dirbo tą darbą ant stacijos Quakehe; potam dirbo prie lokomotyvų (inžinų) czistymo Delano'je, pasikui gavosi už brakeman'a, konduktorių ir net už superintendentą Hazleton'o ir Mahanoy dicitijos Lehigh Valley's kumpanijos. Nuo 1898 m. jis pradejo biznį su lentoms ir įgijo visų paguodone ir užsitikėjimą. Isz p. Brill'o galima tikėtis sąžiniszo ir teisingo Controller'io. Razsantis sziuos žodžius yra pakakintas, kad gali tą vyrą rekomenduoti balsuojantiems.

GERA PROGA!

Per tris mėnesius visi Susivienijimo sąnariai gali gauti tik Už pusę prekes sekancias knygas.

Dėvoniškių Kryžius. Aprašymas..... 10 c.
Kun. A. Pabriezios Botanika. Didei svarbus to garsaus mūsų mokslininko veikalas..... \$1.00
Kun. A. Burbos prozaiški raštai, tm. I. Telpačia apysakos: Tyrmiškių Andrius, Šviesulė, Drašybė ir išmintis žmogaus, Apiburta avis, Tėvo pasakutiniai žodžiai, Naujalenkis iš prievartos, Sesuo, Už tėvynės meilę, Burtininkas iš Cucugvano (Austrijoje), Sodžiaus elgėta, Velnio išpažintis ir Smertis ant nosies..... 80 c.
Kun. A. Burbos prozaiški raštai, tm. II. Apy sakos: Lyginai kaip ir pavylyta, Kučios naktis, Kareivio duktė Dzukelio sapnas, Bediebio dangus Senutis, Sugyvenimo vilnyse..... 50 c.
Ta pati knyga ant geresnės popieros..... 60 c.
Kun. Totoriaus, „Pamokslai gražių žmonių“. Labai gražūs ir pamokinanti skaitymai dėl mažų ir priaugančių vaikų. Cenzura ležia į Maskoliją.... 60 c.
Katalikų Bažnyčia ir Mokslas pagal Zahm'ą iš angliško vertė kun. A. Milukas..... 15 c.
Lietuviškas Albumas, antras išleidimas, dalis I. Paveikslai istoriškų vietų, lietuviškų namų, išdarbių ir kitokių. Išldo kn. A. Milukas. 1900 m.... 50 c.

A. M. Matusевичz. Agentas

Vargonų, Pijanų, Siuвамų Maszi nų, Cigurų ir papirosų Vargonus, pjanus ir maszinas luodu ant 20 dienų ant iszmėginimo. Jiegu per tą laiką paimtas instrumentas pasirodytų negerų, ar per bragum, asz jį atsiminti atgal, ir per tą laiką niekas nekasztuos. Užtikrinu, kad nuo manęs prksite viską pigiau kaip visoj Amerikoj gautumėte gauti, nes asz visokius daiktus imu staczo isz fabriko, ir todėl galu juos parduoti pigiau, kaip tie, ką isz wholesale ima. Meldžiu tik pamėginti o užtikrinu, kad busit užganėdinti.
A. M. Matusевичz,
605 W. Mahanoy Str., Mahanoy City, Pa.

Charter Notice.

Notice is hereby given that, in compliance with the requirements of an Act of the General Assembly approved the 29th day of April, 1874, and the supplements thereto, entitled "An Act to Provide for the Incorporation and Regulation of Certain Corporation," an application will be made to the Court of Common Pleas of Schuylkill county, Pa., at Pottsville, Pa., on Monday, the 21st day of October, 1901, by Joseph Laurick, Andrew Machis, Andrew Galgut, Martin Maleski, Chas. Radzevicz and Martin Pawasarys, for the incorporation of an association to be known as: "Saint Andrews Lithuanian Roman Catholic Beneficial Society, of Saint George's congre-

gation, Shenandoah, Pa, the object and purpose of said association being to secure financial aid to members and their families, and to foster a spirit of charity and benevolence and for such purpose to have and enjoy the benefits of said Act of Assembly and its supplements.
M. M. BURKE,
Solicitor,
Shenandoah, Pa, Sept. 24 1901.

M. M. Burke ADVOKATAS,

SHENANDOAH, PA.

Yra tai tikras lietuvių prietellus ir lietuviui privalo su visokiais reikalais prie jo kreiptis.

Lietuviškas Albumas. Lietuviški raštininkai ir žymesni vyrai; dalije II-je telpa paveikslai apie 50 lietuviškų raštininkų podraug su aprašymų lietuviškoje ir angliškoje kalbose lietuvių rašliavos iš tautiško kilimo XIX šimtmetije, teipgi paveikslai 8 kankintinių už lietuystę. Antroje dalije patalpinti lietuviški tipai, teipgi Lietuviška grčia ant Paryžiaus parodos, uždėtojai labdaringos draugystės Petropilije etc..... Knyga šita privalo papuošti kozną lietuvišką namą..... \$1.00

Išpažinties istorija, pagal A. Guillois vertė kn. A. Milukas..... 50c.
Kun. A. Bortkevičiaus — Pamokslai apie Sakramentus..... \$1.00
Valdimierius, kun. Šmidto apysaka. Vertė kun. A. Milukas..... 25 c.
Duonos jieškotojai, H. Sienkevičiaus apysaka, vertė V. Stagaras..... 35 c.
Žentas dėl parodos..... 15 c.
Du broliu, piešinys iš Turkų karės..... 5 c.
Zemaičių Vyskupystė, vysk. M. Valančiaus \$1.00
Visos šitos knygos tėvynėje gyvenantiems lietuviams yra pristatomos net iki parubežiui už didei sumažintą prekę, butent dolerį skaitant už rublį, o centus už kapeikas. Rašant reik padėti antrašą:

Medega Simano Daukanto biografiškai. Drvos kn. I. Shenandoah, Pa., 1898 m., pusl. 128. (Su paveikslėliais)..... \$1.00

Medega mūsų tautiška vaistininkystai. Dr. J. Basanavičiaus, su dviem autoriaus paveikslais... 40 c.
Rankvedis Senoviškos istorijos. Kn. I. Rytų šalys. Ant 72 pusl. aprašyta trumpa istorija senovės Aigipto, Assirijos ir Babilionijos, Fencijos, Medijos ir Persijos, Judejos, Indijos ir Kynų, su 14 pav. pagal Firher'į ir Gazeau, parengė kun. A. Milukas... 50 c.

Anima Vilis. Labai grazi apysaka Marės Radevičiūtės, iš Siberijos gyvenimo, 169 psl..... 75 c.
Lietuviškas Albumas. Paveikslai lietuviškų raštininkų ir vietų. I-mas išleidimas..... 50 c.

Rankvedis Senoviškos istorijos. Dalis II. Graija (su paveikslėliais). Pagal Fisherį ir kitus parangė kun. A. Milukas..... 40 c.

Lietuviškai Trakiškos Studijos. Didei svarbus moksliškas Dr. J. Basanavičiaus veikalas, kuriame mokintas senovės tyrinėtojas išveda lietuvių trakišką pajėjimą..... 60 c.

Pajauta, Lizdeikos duktė arba Lietuva XIV šimtmetije. Knyga I. Istoriškas apsakymas Bernatavičiaus..... 60 c.

Lietuviški Dainiai pradžios XIX šimtmečio. Kliasiškai tautiškas perijodas Jr. Jono. Telpa čia visi iki šiol žinomi poetiški veikalai..... 40 c.

Populiariškas Rankvedis Fizikos. Labai naudinga knygelė. Šioje knygeleje yra išguldotos paslaptys fizikos žodžiais ir paveikslėliais, kurias žmogus perskaitęs įgaus daug išminties prie visokių išdirbysčių..... 75 c.

Rev. A. Milukas,

Shenandoah, Pa.

Balsuok uz H. J. MULDOON ANT COUNTY Controler.

A. HOLDERMAN,

Pigiausiai parduoda szliubinius ir szej visokius auksinius žiedus, puikiai patal-so laikrodžius ir džiegorius. Pas jį galit pirkt lempų, žiedų, džiegorėlių, len-citugėlių, grafafonu ir t. t. Geresni daig-tai, pigesnės prekės, viskas yra gvan-tuota.

HOLDERMAN'S Jewelry Store,
112 N. MAIN STR., SHENANDOAH, PA.

DR. J. C. FAUGHNAN, VETERINARŠAS IR DOKTORAS

Gydo vi-sokias li-gas, ko-kionis tik na-niniai gyvuliai gali ap-sirgti.

Jei kam reiktų, visados, kiekvieną va-landa tą daktarą galit rast,

Commercial Hotel, Shenandoah, Pa.

Ziurekite Visi!

Kad pas mane yra dailiausio ir gražiausio sztofo ant dresių metgom ir moterims, ant mąsto ir gata-vų, ir pigiausia prekė, ką gali gaut visoj Amerikoj. Visokio szil-ko ir visokio tavėro ant szliubinių dresių. Yra pas mane kaldrų, plunksnų ir t. t. ir viskas ko pi-giausiai. Užėik ir paziurėk, o pa-matysi, kad asz teisybę sakau.

Morkelukas -Supowitz-

Ant placzios ulyczios,

13 S. Main Str.

Shenandoah, Pa.

JAMES J. BELL.

Advokatas

(ATORNEY AT LAW)

Gyvenantis paczto name
Shenandoah, Pa.